

VILÁGOSÁG

KOLOZSVAR,
1947 október 31, péntek

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
271. szám

Maniu és társai hazaárulási perének elsőnapj tárgyalásán

110 oldalas vádirat sorolta fel a nemzeti parasztpárt volt vezetőinek bűnös üzelmait

Az összes világlapok elküldték tudósítóikat a nagyszabású bűnper tárgyalására Ma kerül sor a fővádoltak kihallgatására

BUKAREST. — Szerdán reggel kezdte meg a bukaresti katonai törvényszék Iuliu Maniu és bűntársai, a volt nemzeti parasztpárt vezetői ellen megindított hazaárulási per főtárgyalását. A fővádoltak a következők:

Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Nicolae Penescu, Nicolae Carandino, Ilie Lazar, Vasile Serdici, a külügyminisztérium néhány letartóztatásban lévő tisztviselője, továbbá a külföldre szökött Grigore Gafencu, volt külügyminiszter, Constantin Visoianu, Grigore Nicolescu-Buzesti és Alexandru Cretianu.

A tárgyalóterem zsúfolásig megtelt közönséggel, melynek sorában képviselve volt minden társadalmi réteg: munkások, értelmiségiek, katonák, diákok. A sajtó számára kijelölt helyen a bel- és külföldi sajtó képviselői foglaltak helyet. A külföldi sajtóügynökségek közül a szovjet TASS, a jugoszláv Tanjug, az angol Telepress, a Bolgár Távirati Ügynökség, az amerikai Associated Press, az United Press, a Jewish Telegraph Agency, a Francia Távirati Iroda és a Magyar Távirati Iroda kiküldött tudósítói jelentek meg a nagyszabású bűnper tárgyalásán.

A külföldi lapok közül a Newyork Times, a Daily Worker, a France Soir, a L'Humanité, a Tribune des Nation és a La Turquie küldte el tudósítóit a tárgyalásra.

A tárgyalásra megidézték tanuk száma körülbelül 200.

Petrescu Alexandru tábornok, a katonai törvényszék elnöke, bejelentette, hogy valamennyi vádlott tudomásul vette a vádiratot és a kijelölt védőügyvédeknek megadta utasításait.

A 110 oldalas vádiratot olvasta ezután fel a törvényszék jegyzője.

A vádirat szerint a vádlottakat összekövés, hazaárulás, az alkotmányos rend megdöntésére irányuló kísérlet és fegyveres felkelés kísérlete miatt vonják felelősségre.

A terjedelmes vádirat felolvasását a déli órákban félbeszakították és az elnök szünetet rendelt el.

A délutáni folytatólagos tárgyaláson a vádirat felolvasását folytatták.

A vádirat szerint Maniu és bűntársai már az 1944-ik évi augusztus 23-áról 24-ére virradó éjjel megkezdték haza- és néppártuló tevékenységüket. Összeköttetésbe léptek a reakciós külföldi körökkel és meg akarták akadályozni, hogy Romániában demokratikus kormány alakuljon. Ezenkívül szabotári akarták a megkötött fegyverszüneti egyezményt.

Súlyosították hazaáruló tevékenységüket azzal, hogy az 1946-ik évi szeptember havában összeköttetésbe léptek az amerikai bémuszervezettel és külföldi beavatkozást kértek a romániai demokratikus rendszer megdöntésére. Emlékiratot is készítettek erről, amelyet azonban már nem tudtak külföldre kijuttatni. A titkos üléseiről Ioanna Bujoiu gép- és gyorsíróművész készítette el a jegyzőkönyvet, az emlékirat egyik példányát pedig megtalálták Maniu egyik bizalmasa, Pogoneanu lakásán.

A vádirat utal arra, hogy Mihalache, Carandino, Ilie Lazar és Penescu manista vezetők azért akartak külföldre szököni, hogy a nemzetközi imperializmus szolgálatába álljanak és az ország függetlenségét ellen indítsanak mozgalmat.

Maniu hazaáruló tevékenységét külföldön Gafencu, Cretianu, Visoianu és Nicolescu-Buzesti segítségével fejtejt ki. Közreműködésükkel arra törekedtek, hogy megakadályozza a Romániával kötendő békeszerződés aláírását és megbiúsítsa azokat a tárgyalásokat, amelyeket a román kormány folytatott az aszállyújtotta inszges vidékek lekosszágának gabonaellátása érdekében.

Maniunak külföldön élő ügynökei most is tovább folytatják hazaáruló tevékenységüket és arra törekednek, hogy Romániának az Egyesült Nemzetek Szervezetébe való felvételét megakadályozzák.

A tárgyalást a késő délutáni órákban az elnök felfüggesztette.

A tárgyalást ma, csütörtökön reggel folytatják. Valószínű, hogy ma már a fővádoltak kihallgatására is sor kerül.

Honpolgár

Bányai László, a demokratikus romániai magyar nemzetiségpolitika szellemi harcosa, elvi jelentőségű vezető cikket írt az „Utunk” legújabb számába. A cikk lényeges részét közöljük.

Az a hatalmas átalakulás, ami a politikai győzelmek után az ország gazdasági életében is végbement, nemcsak új helyzetet teremtett egyrészt a dolgozók, másrészt az ő munkájukból élők viszonyában, nemcsak általában a széles néprétegeknek könnyített a terhek megosztása terén, hanem más arculatot adott az országnak a nemzetiségek irányában is.

A reakció felszámolása a szovinizmus gyökerének a felszámolását jelenti. A kizsákmányolás körének fokozatos szűkítésével együtt fogy azoknak a köre, akik számára a más nyelv, más nép is mindmegannyi alkalom saját hatalmukat növelni a gyöngébbek rovására. Az építő erők a társadalmi jóváértéket mind gazdasági, mind nemzeti-ségi viszonylatban egyaránt végzik.

Ki tagadhatná, hogy a nemzetiségi magyarság túlnyomó többsége dolgozókból áll. Már pedig a népi demokrácia minden dolgozó számára nemzeti-ségi különbség nélkül hazát teremt.

Az elzárkózás teknősbékepáncél-politikája már nem jelent egy ellenséges világgal szembeni védelmet. Sorvasztó önzés eszméje, amely a közös hon gondjaitól és áldásaitól egyformán elzár. Nem magyar voltunk szétoldásáról van szó tehát, hanem ellenkezőleg, az államélet teljesében való érvenyesüléstükről. Az ország életébe való szerves bekapcsolódásunk, miután magyarok, ma már nemcsak egy ország bujában és örömeiben való osztozkodást jelent. A demokrácia politikai tényezői részéről élvezeti védelmen túl ma már magának az államhatalomnak, a honnak a támaszát is jelenti. A demokrácia izmosodása, a hon felvirágzása pedig egyben a mai felvirágzásunkat, jogegyenlőségünk további fejlődését hozza.

A tények tudatosítását lehet hamis érvekkel, ferde beállításokkal késleltetni. Egy nép életében egy ilyen késedelem azonban mindig nehéz válságot okoz. Lemaradást, sőt szembekerülést a fejlődés tényezőivel. Mi pedig sem lemaradni, sem pedig a fejlődéssel, tehát népünk legszélesebb rétegeinek életérdekeivel szembekerülni nem akarunk.

Nem idegen problémákba, a saját problémáinkba kapcsolódunk, amikor „rendezzük közös dolgainkat” az új pénz megszlárdításától az újsí vetésig. Önmagunk ellen való ágaskodás a hon dolgoival szembeni ágaskodás. Ma támadás minket csak egy oldalról érhet: az ellenség, a reakció oldaláról, amely sorainkban és a románság soraiiban egyaránt az ellen az alap ellen tör, amin közös jobb jövőnk épül. Ezt az alapot pedig közös érdeklünk megvédni.

Ki kell mondanunk végre: ma már nemcsak állampolgárok, — honpolgárok is vagyunk!

A görög szabadságharcosok Epiruszban kiverték állásaikból a kormánycsapatokat

India kiküldötte a BT ülésén a gyarmati népek komoly aggodalmairól beszélt

A görög demokratikus hadsereg rádiója közli: A szabadságharcosok egységei továbbra is keményen támadják a kormánycsapatokat. A népi hadsereg egységei Epiruszban több támadást intéztek a kormánycsapatok állásai ellen. A kormánycsapatok kénytelenek voltak elhagyni az állásaikat, melyeket a szabadságharcosok foglaltak el. A kormány erői súlyos veszteségeket szenvedtek.

Kolemacedóniában a szabadságharcosok felrobbantottak több vasutvonatot és hidat.

MIKOLAJCZYK TELJES POLITIKAI CSÖDJE

A lengyel parlament őszi ülésének megnyitására Czirankiewicz miniszterelnök kifejezte reményét, hogy Lengyelország szövetségi szerződést köt Franciaországgal és ez nem lesz kevésbé hatékony azoknál a szerződéseknél, amelyeket a Szovjetunióval és Jugoszláviával kötött.

A továbbiakban kijelentette, hogy Mikolajczyk parasztpárti vezető, aki hét társával együtt néhány nappal ezelőtt elhúzott Lengyelországból, azért szökött meg, mert a külföldi beavatkozással kapcsolatban táplált reménye csúdló mondot.

SZTALIN VEZÉRTÁBOR NAGY ÜDVÖZLETE CSEHSZLOVÁKIÁNAK

A csehszlovák nemzeti ünnep alkalmából Sztalin generalisszimusz üdvözlő táviratot intézett Gottwald csehszlovák miniszterelnökhöz. A csehszlovák kormányelnök a közlérség alapításának 29-ik évfordulóján üdvözlő táviratot kapott Czirankiewicz

víz lengyel és Enver Hodza albán miniszterelnöktől is.

A csehszlovák nemzeti ünnep előestéjén a pozsonyi Nemzeti Színház előtti téren népgyűlést tartottak. A gyűlésen kiáltványt olvastak fel, amely szerint

Titkos értekezlet a fehérházbán

Mi sem jellemzőbb az Egyesült Államok politikájára, mint az a titkos értekezlet, amit most tartottak a Fehér Házban. A titkos értekezleten az USA szász legnagyobb ipari és kereskedelmi vállalatának és bankjának vezetői vésztárgáltak meg az amerikai külpolitika vonatkozásait. Truman környezete közül Marshall külügyminiszter, Harriman kereskedelemügyi miniszter, John MacLoy, a Nemzetköz Bank elnöke, Lowell Thorpe külügyi államtitkárok vettek részt a tanácskozáson.

Amikor kikapart az értekezlet híre, az újságírók megstromolták Charles Ross-t Truman elnök tit-

kárat. Ross azonban kijelentette, hogy nem mondhat semmit, mivel elhatározták, hogy a kormányfők, pénzmágnások és iparfejlesztők megbeszéléseiről egyetlen szó sem hoznak nyilvánosságra.

A monopoltörke uraink és a kormány tagjainak értekezlete nyíltan mutat rá arra a szorosra szövődött kapcsolatra, ami őket a világ meghódítására irányuló tervek kövacsolásában összefűzi.

TRUMAN: UTUNK A HANYATLAS FELÉ VEZET

Truman, amerikai elnök legutóbbi belpolitikai kérdésekben tartott rádióbeszédében kénytelen volt elismerni, hogy a szerényebb

jövedelmű családok milliói estek a drágulás martalékául.

— Utunk a hanyatlás vagy válság felé vezet — mondotta feltűnően borúlátó beszédében Truman.

A sajtó élesen bírálja a beszédet, megállapítva, hogy Trumannak nincsen orvosága a jelenlegi válságra.

HUZAVONA AZ INDO-NEZIAI ÜGYBEN

A Biztonsági Tanács ismét elnapolta az indonéz kérdés tárgyalását. Az Egyesült Államok és a többi imperialista gyarmatbirodalmak magatartása lehetetlenné tette az egybehangzó döntés meghozatalát.

Indonézia kiküldötte, akit India delegátusa is támogatott, azt kívánta a BT-ülési utasítsa a feleket arra, vonják vissza csapatukat a szovjet javaslat értelmében a régi demarkációs vonalra.

— Ha a BT nem tesz eleget Indonézia teljesen jogos kívánásának — mondotta India kiküldötte —, ez az indonéz nép, a gyarmati és más népek körében is komoly aggodalmat vált ki.

November elsétől új gyorsvonat-járatokat indít a CFR

BUKAREST. — (Munkatársunk telefonjelentése.) A CFR vezérigazgatósága november elsejétől új gyorsvonatjáratokat iktat a forgalomba.

Az új gyorsvonatjáratok díjszámlása természetesen magasabb lesz. Így az I—250 kilométerre terjedő utszakason az I. osztályon 100, a II. osztályon 75 és a III. osztályon 50 lej, a 250 kilométeren felüli távolságokra pedig az I. osztályon 200, a II. osztályon 150, a III. osztályon pedig 100 lej kiülbözötet kell fizetni.

A CFR-vezérigazgatóság elhatározta azt is, hogy a nagyobb ipari és kereskedelmi gócpontoktól 60 kilométer távolságig megettéri jegyeket bocsát ki 50 százalékos kedvezményvel. Ezek a jegyek 24 óráig lesznek érvényesek.

MENNYI BURGONYA ÉS MALÉLISZT VASÁROLHATÓ?

BUKAREST. — A vármegeyi gazdasági hivatalok tegnap a tengerre és a bur-

gonyára életbe léptetett új rendszerrel kapcsolatosan új utasítást kaptak.

Az utasítás értelmében Brassó, Fogaras, Szeben, Nagykovács, Kiskovács, Cük és Háromszék megyékben, mint amelyekben burgonyából felesleg van, kizárólag a Nemzeti Szövetkezeti Intézet, az INCOOP jogosult a burgonyát össze- gyűjteni és vásárolni. Ebben a hét vármegeyében — amelyekben az INCOOP-nak kizárólagossági joga van — egyéni szállítási engedélyt csak a következők kaphatnak: Azok a termelők, akiknek a

hét vármegeyében burgonyatermésük van, viszont más vármegeye területén laknak. Azok a szülők illetve testvérek, akik más vármegeyében laknak, bezzaratozók viszont a burgonyafelesleggel rendelkező hét vármegeyében.

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium ezenkívül még 15 másik vármegeyét jelölt ki, amelyekből az INCOOP-on kívül más intézmények, vagy egyének is fedezhetik burgonyaszükségletüket a lakóhely szerint illetékes polgármesteri hivatal engedélyével. Minden egyes ilyen esetben 60 kiló burgonyát szállíthat a maga szükségletére.

Tengerből, vagy tengerilízből bárki személyesen 60 kiló vásárolhat a lakóhelye szerint illetékes polgármesteri hivatal engedélyével, azok pedig, akiknek sertések van, 60 kiló tergerin, vagy málliszten kívül minden sertés után még egy máza tengerit.

Hadd beszéljenek ők:

a népi kollégisták

Szomszédaink

a művelődés utján

Bulgária

Az Utunk a bolgár hadsereg Ko-lozsárt is járt művészgyűjtésének egyik tagjává folytatott beszé-gést ismert. Ebből idézzük:
— 1923-ban kezdődött Bulgária-ban a népi színjátszás felfelé ivelő pályája. Az állam legtöbbször a helyiséget és a nélkülözhetetlen műszaki berendezéseket bocsá-totta rendelkezésre. A dolgozók pénzzel, ruhákkal és ami a leg-fontosabb, tehetséges ifjakkal siettek segítségül. Az addig mű-ködő 200—300 műkedvelő csoport rövidesen felszaporodott ezerre, majd kétezerre.

— Elsősorban felhívtuk honfi-társaink figyelmét a bolgár népi költészetre. Azt akartuk, hogy ne mesterségesen összekovácsolt ba-darsíjakat játszanak fiaink és leányaink, hanem nagyapáink, ősaink régi népszokásait, játékaikat vigyük színpadra. Hamarosan napvilágot látott egy szerény kiállít-tású, de hasznos füzetcsomag, amely ellátta műkedvelőinket ősi bolgár népdramáikkal. Nagy hasz-nunkra voltak a különböző bolgár népdalgyűjtemények, melyeket még az elmúlt században Sze-fán Bogorov gyűjtött össze és adott ki. Néhány év múlva Metyko Oszlav és Boris Zálenszki életre keltette a Bolgarszói Popu-leji Teátrijászok nevű nép szín-játsszó szövetséget.

— Ma kissé hosszú, de eredmé-nyes munka után, több mint öt-ezer önállóan és rendszeresen dol-gozó népi szintársulatunk van.

Jugoszlávia

A Revisza Litera-ra-ban jugoszláv írókról szóló fel-jegyzéseket olvasunk.
A Jugoszláv Népköztársaságban az írók tartományi társaságokba csoportosulnak. Mindegyik író tár-saságnak külön folyóirata van. Mindez ne tévessze meg az ide-gent. Nincs szó elkülönülésekről. A hat író társaságot szoros kap-csolatok fűzik egymáshoz.

Az írókat a társadalom kérdései foglalkoztatják. A szabadság-eszme, az elnyomók elleni harc, a multban jogfosztott parasztok éle-te adja tárgykörük zömét. Munká-ságukat áthatja az olvasó iránt érzett komoly felelősségtudat. A jugoszláv íróknak az egészséges valóságát és a népi tömegek előtt vállalt felelősségük magya-rázza a rokonszenvet, amellyel a közvélemény körveszi az irodal-mat és művelőit.

Az írók és a nép érintkezése nemcsak a sajtóra szorítkozik. Az írók munkái, akik az ellen-állás idején maguk is fegyverrel a kézben kivették részüket az ország védelmezéséből, most a nemzeti ujjáépítés nagy munkájától sem maradnak távol. Meghívják őket szakszervezetekbe, ahol előadnak, vagy felolvasnak. Falusi össze-gyűletek szívesen látott vendégei. Ott voltak az Ifjúsági Vasutvonal munkálatainak is, előadásokat tartva a fiatalok munkáscsoport-jainak.

A nép közvetlenül ismeri őket s éppen ezért ragaszkodik hozzájuk.

Csehszlovákia

Karel Ancserl, a prágai rádió vezető karmestere Bukarestben tartózkodik, ahol a filharmonikusok egy hangversenyt vezetényelte. A Rampa ismerteti a Román-Csehszlovák Társaság egyik ös-zszervezetének a hazája zenei életéről mondott tájékoztató közléseit.
A cseh zeneszerző kiválóságai-ról szólva, nagy elismeréssel emlí-tette Alois Haba, Martin és Jana-csek nevét. A sikeres új zeneszer-zők közül megemlékezett Borsko-vecekről, aki hatvanéves korában ta-lálta meg zeneegyenlőségét.

A csehszlovákiai fejlett zenele-tet szemlélte, felsorolt néhány adatot. Ezekből tudjuk, hogy az egymillió lakosú Prága három szimfónikus, egy kamara-, három opera- és rádiózenekarral díszle-dik. Közép- és felsőfokon oktató művészeti iskolája van, amelyben természetesen a zeneszéképítés is otthon talál.

Ancserl egyébként mostani látó-gatását alkalomnak tekinti arra is, hogy előbb vigye a román—cseh-szlovák zene művészetek cserelátoga-tásának az ügyét.

KOLOZSVAR. — Furcsa meg-lepetések érik néha az embert. A napokban találkoztam ama bizo-nyos egyetemi hallgatóval, aki Budai Nagy Antalt „felkapott 48-as muki”-nak minősítette, utána meg arra kért meg egy ki-váncsi polgárember, mondjam el neki röviden, miféle csudabogar az a sokat emlegetett népi kollé-gista. Mert ő nap mint nap hallja meg olvasva, sőt valakik azt is megpendítették neki, nem ártana, ha valamilyen formában a népi kollégisták, illetve népi kollégiu-mok segítségére sietne.

Arra gondoltam, sokkal haszno-sabb lesz, ha nem én beszélek ró-luk, hanem őket magukat szóla-latom meg. Mondják el őszintén és egyszerű szóval: kik s micsodák, honnan jöttek és mit akarnak?

A kollégium igazgatóságához benyújtott önéletrajzában S. J. zeket írja:

UTNAK INDULTAM...
„... Szüleim szolgálatlал, nap-számossággal és egyéb robotmun-kával keresték kenyerüket. A munkát tulásba vitték s édes-apám tüdőgyulladásban hamarosan meghalt. Édesanyám otthagya szolgálati helyét és összetörv, bár, de tovább giőrölt. Én el sem vé-geltem az ötödik elemi, máris szolgálni adtak. Egy téli reggel megszöktem a gazdától s Makk-falvára indultam. Utközben a ba-rátaimmal találkoztam, akik isko-lába siettek. Kérdik, hová megyek. Mondom, a patikába. A patikánál leszálltam. Nem mertem bemenni, hisz nem is oda indultam. Álló-gáltam. Az iskola előtt megálltam s be-benézgettem egy kis likon, ahonnan hiányzott a deszkából egy kis bogocská...”

Igy kezdődik S. J. önéletrajza. Hosszu volna leírni azt a sok szen-vedést, amelyen ez a szolgagyerek átesett. A kerítésen bekukuskáló fiút az igazgató megsajnálja és azt mondja neki: „Holnaptól kezdve jöhetsz iskolába”. Azóta felkerült a népi kollégiumba.

B. I. sokgyermekes családból in-dult a középkorába. Tanulása menekülésszerű. Kétségbeesetten próbálja lerázni magáról a sze-génység súlyos koloncát. De nem érzi jól magát abban a környezet-ben, amelybe menekülése vitte.

„Ahogy megismerkedtem a föld műves élet nehézségeivel ezen kezdtem gondolkodni — írja öné-letrajzában —, hogy még sem le-szek földműves. Iskolába kerültem s a kraznai nép nagy csudálkozá-sára „kiöltöztem”. De annyit gu-nyolódta velem, hogy bizony sok-szor megátkoztam az uri ruhát.

Most legfőbb vágyam, hogy ta-nító lehessenek. És a falvak népét öntudatra ébreszsem. Én, ami töl-em tellett, megtettem. A magyar-ság segítségét várom, mert az éle-tem az övé.”

L. A. minden lehetőséget meg-ragadott, hogy iskolába kerüljön. A sikertelenség és hányattatás nem törte meg. „... Mindig előt-tem lebegett eszményképem: Pe-tőfi Sándor, akinek sokat kellett nyomorognia, pedig lángész volt. Ugyancsak ő tanított meg arra, hogy ne nyugodjam bele a társa-dalom visszas helyzetébe és az anyagi javak egyoldalu elrendezé-sébe.”

NAPPAL DOLGOZTAM, ÉJJELE TANULTAM

B. M. a gépek szerelmese. Mér-nők szeretne lenni, több az apjá-nál. Kicsi korában azt kérdezték tőle, mi akar lenni. Azt felelte, ugyanaz, ami az édesapja. Azt mondták erre neki: ha már édes-apád utkaparó, te légy több vala-mivel; legalább utmester. Ez sze-gyűtött a fejébe. Tanulni kez-dett. „Nappal dolgoztam, éjjel tanultam, amíg a fejem az asz-talra esett és csak akkor ébredtem meg, mikor reggel az ajtómat zörgették, hogy oltsam el a lám-pát.”

Bekerült a népi kollégiumba. Megelégedett és szívesen tanul a gépipari iskolában. „Megtaláltam, amire egész életomban vágytam — írja —: a gépeket, dinamókat, motorokat és a szerszámgépekkel való gyakorlati munkálatokat. Az Istent kérem, hogy engedje meg

és adjon erőt kitűzött célom el-érésére.”

J. S. elsőosztályos gimnázista. Önéletrajzában ezt a címet adta: A faluban egy pászorfiu. „Kalofo-szegi faluban születtem s úgy ne-velkedtem, mint egy kis virág a tövisbokor mellett.”

B. S. is röviden ír a multjáról: „Szüleimnek hatodik, élő gyerme-ke vagyok. Nyáron a mások lovait hoztam haza a legelőről, amiért pénzt kaptam. Ebből aztán ösz-szel ceruzát és füzetet vettem. Re-mélem, hogy ha az iskolában meg-állom a helyemet, ember lesz be-lőlem.”

A következő kollégista szegény székely gyermek. Gyermekkoráról keveset ír. Legnagyobb élménye az iskola. Hogy honnan jött és osztálya mire kötelezi, azt nem felejtli. „A falu mögöttem áll — írja —, parancsot kell teljesíte-nem, amit otthon kaptam és így

szól: Nehogy olyan légy, mint a többi, ne felejtkezz el a szegény emberekről.”

Gy. M. sokat hányódott paraszt-gyermek. Kilenc testvére var és gépész akar lenni. „Kicsi korom-ban nem tudtam betelni a nagy mozdonyok csodálásával. Minden-

képpen mozdonyvezető akartam lenni.”

Apja kovácsnak adta azza! a jelszóval, hogy „Az uri embernek nincs jövője”. De megszökött, nap-számban dolgozott, csak hogy pénzt keressen és gimnáziumba iratkozzék.

Mint a lepke...

M. B. rengeteg nehézséggel, magántanítványokat vállalva, kü-lönböző segítyekkel küzdötte fel magát a hatodik gimnáziumig. Bölcselkedésre hajlamos, aki szemben áll apái fatalizmusával. „Az ember ha építeni akar, meg-változtathatja, paradicsommá te-heti sorsát a földön” — írja töb-bek között.

Üde jelenség a kis rékszemű B. D., aki többek között ezeket írja: „Az én életem egy kis szárnyas

állathoz hasonlít, a lepkéhez. Lep-ke vagyok, akit a rossz emberek csapdostak, de elfogni nem tud-tak, kibújtam a kalapjuk alól és szálltam tovább...”

Eddig szól a népi kollégisták vallomása. Sokat lehetne még írni ró-luk, de felesleges. Az elmondot-takból így is kilálglik a közös sors, közös nyomorúság és a kö-zös cél: a tanulás, mely ezidáig nem adatott meg nekik.

(—6—)

Két évfolyammal nyit az idén a Bolyai Tudományegyetem Szabadegyeteme

KOLOZSVAR. — A Bolyai Sza-badegyetem ez évben is megnyitja kapuit a szabadegyetemi tanfo-lyam hallgatói előtt. A szabadegyetemi tanfolyamon kívül sorozatos előadásokat is rendeznek né-pünk demokratikus szellemű átne-velésére.

Az 1947—48. tanévben a szabad-

egyetem két évfolyammal indul meg. Az előadások december else-jén kezdődnek. Az 1946—47. sza-badegyetemi tanév őszi vizga-szétszójára november 15-ig lehet beiratkozni, míg a vizsgákra no-venber 17—22 között kerül sor. Az új tanévre való beiratkozások november 10-én kezdődnek. Végso-

határidő november 25.
Részletes felvilágosításokat a Bolyai Tudományegyetem Szabad-egyetemének titkársága ad (Jog-és közgazdaságtudományi kar, Ráday-utca 15), minden délelőtt 10—11 és minden délután 5—7 óra között.

„... és átlépte a küszöböt”

(Kassák-bemutató a Magyar Színházban)

Kedden este a vers- és regény-író Kassák Lajos első színdarabját mutatja be elsőként az Állami Ma-gyar Színház. A siker nemcsak a nézőközönség számszerűségében mutatkozott, hanem ennél sokkal kifejezőbben, abban a döbber-csendű figyelmében, amely — rit-ka jelenség Kolozsváron — min-den zavaró nézőtéri zaj nélkül hi-sérte végig az egész első felvoná-son egy kispolgári család pokol iszaposságában ikladozó, apában, testvérben, mindenki elleneséget gyánító embereket mesteri hozzáér-téssel irányított színpadravonulá-sát.

A második s harmadik felvonás az e vonulásban bemutatott kísér-tet-menet és a féktelen önszag-gatásban fészek-dísletét eldobáló család-keret, a „pokol” gyötrelmes bomladozása, hogy ennek helyébe — a vergődések, bicsaklott vá-gyakt, vak dühök után — ha nem is megnyugvás, legalább a kiut-halavány megsejtésének a vizsgálá-sa nyhüljön a romokra, a fanyar szeretet s aggodó féltés kendőcs-kéjét lengeve az után, aki ki mert s ki tudott magosodni az én e mes-teriséges keretéből, hogy helyette mindenkiért való sorsot s harcot vállaljon életül.

Kár, hogy az első rész véglete-sen felfokozott feszültsége után a második s harmadik felvonás fe-zültségben már nem tud többet adni, amit a döbberstégből ocsudó közönség megbocsáthatatlanul sü-rü székzörgetése is érzékelt.

Szerző s rendező közös hibája-ként, vagy inkább műkedvelőjük nagyon is tudatos tervező akara-tából a nyugtalanítóan bizonytalan első jelenet után indulat-forgószél robban ki a színpadon s életüket, sorsukat csépelőn tombolól há-rmadik felvonáson át. De a viharban nincsen építés. Dulása helyén nem éled erő, amely a beteggé rokkant család sorsát élet felé lendíté-né s ez nagy hiánya a Kassák-da-rabnak. Csak annyi vigasz esendű ki belőle, hogy a forgószél tomló-lása multán, a dühök s megátalko-dott dacok páncélja alatt meg nem nevezett mindvégig jelen lévő feszítő vágy még mindig névtelen és a család többi tagjától változat-lanul nem értett szabadság-jelké-péként eleressze a kispolgári fél-szeg keretek börtönéből a sebek nélkül megmaradt legfiatalabbat.

Kassák Lajos e napjainkban írt, bár tíz évvel előbbre visszatérő darabja itt el nem hallgatható, ko-moly fogytékosságot mutat. A kispolgári reménytelenséget e Kassák Lajos-i tolmácsolásban nem teszi érthetővé elegendő ok és a darab magyarázat nélkül el-buklatott alakjai között, a halmozódó negatívumok ellentétéként egységgyedül pozitív legfiat-lalabb leány alakja ködös, nem határozott: utat mutató hős nő az utat mutató hősök fegyverzete nélkül.

Kassák Lajos erős elevenítő kézsége, amely az első regény Missilójában szinte fogható s nem halványuló alakot teremtett, az első darabban halványozott formáló erővel jelentkezik. A „küszöbje” valóságos küszöb, melyen túl em-beribb természetes távlatok, rang-feltés s más kisinyesség-lomok nélküli világ világosodni elérhe-tően annak, aki bátor. A multból merítő Kassák-darabban ez a bá-torság a majdnem gyerek két fia-talban jelképesedhetnek a sikert jogosan vivő erővé, ha szerzőjük nem lenne mostoha e két legérté-kesebb gyermekéhez. A többi, a rokkantra törtéket, az önnézésükbe kergültek, a jobb sorsra csak vá-gyódní tudókat Kassák eljéti, osu-pán vigaszul teríti föléjük a „po-kolból” végül kiszakadót mentő és kísérő nosztalgiait. De e nosztalgia csak együttértés és többé-kevésbé ez is rokon az öntudatlan önzéssel, amely vakvágányra futtatta sor-sukat. Úgy érezzük, hogy Kassák lemaradt alakjai még a felismerés felé közeledésükben sem értik azt, hogy a „pokolból” kiszabadulól csak az a hite szabadítja ki amellyel maga elé helyezi, egyén-

nél és családnál magasabbra, az igazi közönségi érdekét és ezért mindent kockáztatni bátor.

Hadd ismételjük: kár, hogy a darab többi léttel telt alakja közt éppen ez az egy pozitív alak a for-radalmár-diákány Piri, nem elég valóságosan kirajzolt. Jelképek nem meggyőzően éleg. Szíveseb-ben fogadtunk volna többet, meg-győzőbbet mind a távol lévő szer-zőtől, mind az egyebekben végig gondosan példás rendezői munkát végzett Kőműves Nagy Lajostól s leginkább a rokonszenves Piri alakító Dorián Ilonától.

Galló Alice legidősebb nővé-rként az est legjobbja közül való. Finna Mária dícséretet érdemel a repülni akaró, de szárnyaszegetten az öngyilkosságig visszahagyatló llus alakjéért. Benes Ilona anya-szerepében ismét rokonszenves, mint általában. Újból kitűnő ala-kiást láttunk a bicsaklottságában gonoszkodó apát mintázó Sebesi Lászlótól. Utána omlijük Flóra Jenőt, aki finom értéssel tolmá-csolta a félművész muzikus-köny-velőt. Papp Nusi egyetlen jelené-tében jó volt, mint máskor is. A többiek: Dancsó György, Lelkes Gábor, Harag György, Faluvégi Lajos, Török József kisebb-na-gyobb mértékben, zavaró hibáiktól eltekintve, jól illeszkedtek a szeren-ces kézzel válogatott együttes ke-retébe.

Külön elismeréssel szólunk a ki-tűnő Kőműves Nagy Lajos nagy gondosságra való munkájáról, mellyel valóban életszerűen robo-ról történetessé iszította Kassák szö-veg szerint nem mindenütt eléggé pergő kispolgár-dramáját.

(h. j.)

Bartók Béla népi parasztdalait adják elő a Filharmonikusok

Fischer Vilmos vezényelésével

Bartók Béla Román népi pa-raszdalait játsszák az Ardealul Filharmonikusoknak november 2-án, vasárnap délelőtt 11 órakor az Egyetemi Diákházban tartandó hangversenyén. A zenekart Fischer Vilmos karmester vezényli. A mű-sor további szái Haydn óra-szímfóniája, Encescu első román rapszódója és Saint Saens Gor-

donkaversenye, melyet Larosevicl György fog gondokézni.

Ma, csütörtökön este 8 órakor a Magyar Zeneművészeti Főiskolán tartja Zsembery Elvira zongora-estélyét. Milosrán Haydn, Mozart, Beethoven, Bach és Schumann-művek állanak.

Bihar, Szilággy és Szatmár megye magyarsága lelkesen készülődik a temesvári országos kongresszusra

A Magyar Népi Szövetség központi megbízottai a helyszínen irányítják a nagygyűlés előkészületi munkálatait Feljegyzések egy tanulságos utról

A Magyar Népi Szövetség központi-jának egyik viharvert autója pöfögve „szálgald” a bánffyhyunadi országúton. A minden eresztékében csörögő maszina életkorát meghazudtoló fürgeséggel igyekszik felkapaszkodni az országút lejtőjén. A Királyhágó kigyózó útján sem hagyja magát. Fent a magasban legényesen egy nagyot szippant a tiszta, de hűvös levegőtől, majd zerge gyorsasággal siklik le a magasra puposodott hegyhátról.

Egy órányi futkorászás után a hegyek lassan dombokká szelődülnek és síkság ékelődik közéjük. A sima aszfaltos országúton oldalkocsis katonai motorkerékpár előz meg bennünket. Keccsen elsiklik mellettünk s nemokára kicsiny ponttá zsugorodik a szürkésfehér országúton. De alig futunk pár száz métert, midőn a kicsiny pontból ismét kibontakoznak a motorkerékpár és egyenruhás utasaink körvonalai.

Defektet kaptak — jegyzi meg Juhász Lajos, aki maga is nagy kedvelője a motorkerékpároknak.

És tényleg pillanatok alatt utólrjuk a megtorpant járművet, melynek tisztá utasa megkér bennünket, hogy vigyük be Nagyváradra. Készséggel szoritunk helyet a rokonszenves fiatal tisztnek s rohanunk tovább. Már alkonyodni kezd, amidőn Nagyvárad külvárosába érke-zünk. A belvárosban főhadnagy utasunk szívélyesen elbucszik tőlünk, mi pedig néhány perc múlva a Magyar Népi Szövetség biharmegyei szervezete székházá-nak díszes előcsarnokába lépünk.

LELKES MUNKA VÁLLALÁS

Másnap reggel hétkor, egymásután érkeznek a biharmegyei és nagyvárad-i szervezet vezetőségi tagjai, hogy a központi kiküldöttekkel megbeszéljék a november 9-iki delegátusválasztó megyei közgyűlést és a temesvári nagygyűlés elő-készítésének munkálatait. Előbb Juhász Lajos, a központi végrehajtóbizottság tagja, ismerteti az alapszabályok felkés-zültségével az országos kongresszus jelen-tőségét, majd válogatja a szervezési feladát. Utána Lázár József, a központi sajtó-propaganda osztály részéről ad felvilá-gosítást. Borsi József, a központi szerve-zőbizottság tagja, munkára buzdító sza-vakat intéz a biharmegyei magyarság ve-zetőihez.

A központi kiküldöttek utbaigazító szavai nyomán sorjában mindenki hozzá-szól a kérdéshez. Mindenkinél van va-lamilyen javaslata, ötlete. Az értekezlet résztvevőit a cselekvés vágya fűti, a szem-ke csillognak és aki még nem szólott, türelmetlenül várja, hogy már ő is el-mondhassa észrevételeit, vagy kérdést tehesen fel...

Megkapó volt a megyei szervezet al-elnökének, Pető Ferencné földműves asz-szonyának egészséges politikai látásmódot kifejező felszólalása, aki az ősi vetési munkálatokkal kapcsolatban így nyilat-kozott:

— Nekünk, földműveseknek, érde-künk, hogy minél nagyobb területet me-s-sünk be, mert bőséges termés esetén nem lesz szükség gabonabeszolgáltatásra — mondja mély meggyőződéssel.

Az értekezlet során még megválaszt-ják a megyei közgyűlést előkészítő bi-zottságot. Aki először jött Nagyváradon, annak feltrünik, hogy senki sem húzódtott a neki kiszabott munka vállalásától. Már menni készülünk, amikor valaki megkér-dezi, hogy a központ küld-e a november 9-iki megyei közgyűlésre szónokot? Ju-hász Lajos kézségesen válaszol: Bányai László és Borsi József tartanak majd elő-adást az ittlő magyarság időszerű kér-déseiről.

Eles autótülkölés hallatszik az utcáról: viharvert autónk érkezett meg, hogy to-vább vigyen bennünket a szilággyi és szatmári testvérek közé. Kemény kéz-szorítással bucsuzunk a nagyváradiktól. Ugy érezzük, hogy jó munkát fognak végezni...

KÉTNYELVŰ ERDÉSZETI ISKOLA

A délelőtti órákban már rohanunk to-vább Érmihályfalva felé. Erre az or-szágut már nem olyan sima, mint Ko-lozsvár és Nagyvárad között. Nagyokat zökkenünk a hepe hupáson. Szemléljük a tájat. Ameddig a szem ellát: kopár, le-égett mezők. Szárazság — állapítjuk meg szinte egyzerre.

— Ezen a részen aszály volt az idén — jegyzi meg Borsi József, aki sűrűn járta ezt a vidéket

Falvakon haladunk át s közben gép-kocsivezetőnk sűrűn kerülgeti a kényel-mesen sétálgató lábait-kacsákat. A tájké lassan dombosodni kezd, bartermő vidék. A kopárság eltűnik, sűrűbben akad fa, cserje. A távolból egy kastély képe bukkan elő a fák közül. Borsi József már magyarázza is:

— Grófi urai nyugatra menekültek, most elhagyatottan áll... valamilyen is-kolának nagyon megfelelne!

Közelebb érve látjuk, hogy munkások

Gépkocsink kikanyarodik a kastély udvaráról és ismét a hepe-hupás ország-úton ráz bennünket. A korai hideg en-gedni kezd, a délelőtti órák borítja el-öszlik: Érmihályfalvára derűs napsütés-ben érkezünk. A járási székházban fiatal legénykét találunk, akit elszalasztunk a szervezet két legtevékenyebb vezetőjéért.

Közben meg is éhezünk. Az idegennek azonban nincs jó dolga ebben a nagyköz-ségben, mert a vendéglősök pontosan be-tartozhat a vágási tilalmat. Így hát alig falatozhatunk valamit.

Sovány ebédünk fogyasztása közben megérkezik a Magyar Népi Szövetség já-rási titkára, Székely László tanító, ke-mény arcvonású fiatal férfi. Majd nem-sokára betoppan Bokor János jegyző is, a helyi szervezet vezetőségi tagja. Ju-

sűrűnek-forognak az egyemeletes, osz-lopcarnokos épült körül. Kíváncsiak le-szünk és behajunk az udvarra. Most látjuk csak, hogy lázas tatarozási mun-ka folyik. Tagbaszakadt vadászkalapos férfi fogad bennünket. Régi ismerősként üdvözli Borsi Józsefet: Karmazsin test-vér, a Magyar Népi Szövetség székhelyi-di szervezetének gazdasági felelőse. Kész-ségesen szolgál felvilágosítással:

— Román- és magyarnyelvű alsófokú állami erdészeti iskolát létesítünk itt — mondja, miközben arcáról a szakmabeli

ember lelkesedése sugárzik. — A hadmű-veletek során megrongálódott épülete! november elsejére rendbe akarjuk hozni, hogy minél előbb átadhassuk új rendelte-tésének.

Örömmel tölt el bennünket, hogy a hajdani grófi kéjfalai között a nép fia, a román és magyar ifjak együtt sajátítják majd el a hasznos ismereteket. Meleg kézfogással köszönünk el Karma-zsin testvértől, aki már alig várja, hogy az iskola növendékeit bevezethesse az is-kola titkaiba.

Ugratjuk is kicsit. De ő mindjárt vissza is vág: — ...maguk sem ettek többet — mondja s a kormány fölött lévő tükör-ben látjuk, hogy ajka körül mosoly ke-rekedik.

Egy óra múlva befutunk Nagykároly-ba. A régi demokrata harcoshnak, idősebb Tóth Gusztáv helyi szervezeti elnöknek a háza előtt állunk meg. Rövid megbe-szélés. Két nap múlva jövőnk vissza, akkorra hívják össze a vezetőséget. És már megyünk tovább. Az országút men-tén egyhangu sík. Csak a távolból kék-lenek a hegyek Valahol, Máramaros felé a hegyek ormán fehér sávok villóznak. Hó. Az ut erre sem a legkitűnőbb. Har-mincas sebességgel haladunk. De így is alkonyat előtt már a látóhatár peremébe szurkálnak Szatmár templomtornyai...

Indulunk tovább. Sietünk, mert még az est beállta előtt Nagykárolyon át Szatmáron szeretnénk lenni. Gépkocsi-vezetőnk morogva kerül ki egy lábatlan-kodó szekeret. Nyilván dühös a sovány ebéd miatt — gondoljuk magunkban.

Déli pihenő Érmihályfalván

...„Értelemiségünk még álmos“...

Másnap délelőtt a központi kiküldöt-tek meglátogatják a „Szabad Fület” című szatmári napilap szerkesztőségét, ahol Lázár József részletesen megbeszélte a lap szerkesztőivel a magyar sajtó időszerű feladatait. Jakab Antal, a lap felelős szerkesztője, hozzászólásában kitért a szatmári magyar értelemiség politikai ma-gatartására.

— Mig az értelemiségiek közül egyesek éjt nappal téve szorgalmak a nép ügyét, addig szatmári értelemiségünk nagy része még álmos és egyáltalán nem mutatja ta-nulását annak, hogy megértette az idők szavát — mondja a keménykötésű fiatal szerkesztő és szavaiból a keserűség ízét érezzük ki. Vigasztaljuk, hogy nem min-denütt van ez így. Példákat sorolunk fel...

Este a megyei székházban a megyei és városi szervezet vezetőségi tagjai ülnek

Nagykárolyban pezseg a szervezeti élet

Ejszaka szokatlanul lehült a levegő. Reggelre fagyott. Viharvert autónk mo-torjában megsűrűsödött az olaj. Félóránál is tovább tartott a begyújtás. Negyed nyolckor azonban már a szamosmenti or-száguton kanyarodtunk ki és egy jó órá-val később ismét Nagykároly gödrös ut-cáin futottunk.

A helyi vezetőség összeülése előtt a központi kiküldöttek kihasználták az időt és a „Szabadság” című hetilap ki-adóhivatalt és a lapot előállító nyom-dát látogatták meg. Panasz: miért hely-lyeztette a központ Zilahra a lap szer-kesztőségét? A központi sajtóosztály képviselője hába fejtegeti: a lapnak megyei elterjedtségére és sulyra kell szert-tenni. A nagykárolyiak lokálpatriotizmu-sáról leperognak az érvek.

Telik az idő, vissza kell mennünk a szervezet székházába. És tényleg már várnak ránk a MNSz helyi vezetői. Jó alaposan átbeszéljük az országos nagy-gyűlés dolgait, jelentést, hozzászólásokat hallgatunk meg. Tanulság? Nagykároly-ban pezseg a szervezeti élet. Egy-egy bi-zottsági ülésen 30-40 ember vesz részt. Idősb Tóth Gusztáv szervezeti elnök ke-mény kézzel tölti be tisztségét.

— Legyenek nyugodtak a testvérek, Nagykárolyból csak komoly demokratáit küldünk az országos nagygyűlésre — mondja határozott hangon az őszhajú elnök, aki három fogadott gyermeket nevelt fel emberről emberré.

Még az értekezlet folyik, gépkocsive-zetőnk távbeszélőn hívja a következő állomást: Tasnadót. Délután 3 és 4 óra között utba ejtjük a községet és sze-retnénk beszélni a járási és a helyi ve-zetőséggel. Rövid ebédünket után indu-lunk is. A jelzett időben autónk fel is kapaszkodik a magaslaton épült köz-ségi...

össze. Jelentést olvasnak fel. A központi kiküldöttek idősükint összenéznek: bizony itt szervezeti gyengeségek vannak — mondja a rehintertük.

A jelentések elhangzása után Juhász Lajos több mint egy és félórás előadáb-n tér ki az ittlő magyarság problémáira és a kongresszussal kapcsolatos helyi teendőkre.

— Arról panaszkodtok, hogy a tagdi-ják nem folynak be rendszeresen. Vajjon tartottatok-e egyszer is örvizsgálatot, kiemeztétek-e, hogy hol van a hiba? Bi-zonyára nem, mert akkor rájöttetek volna, hogy ahol a vezetőség nem elég tevékeny, ott a dolgok nem is mehetnek jól. Ha a tagok nem látunk munkát, cse-lekvést nálatok, akkor kapcsolatuk meg-lazul a szervezettel és elhanyagolják a tagdíjfizetést is. Rajtatok mulik, hogy ez ne legyen így — mondotta többek kö-zött az előadó.

Lázár József és Borsi József utbaiga-zító szavai után a hozzászólások során az értekezlet résztvevői tanujelét adták an-nak, hogy az építő bírálatot nem veszik rosszszíven, sőt, azt igen kívánatosnak tartják. Kéri is a központot, hogy ezen-tul sűrűbben keresse fel őket egy-egy központi kiküldött és egy-egy ország-országgyűlési képviselő. Az értekezlet fo-lyamán a jelenlévőkől az országos nagy-gyűléssel kapcsolatos feladatok elvégzé-sére bizottság alakult, mely komoly íg-e-retet tett, hogy immár tervszerű munka-beosztással az eddiginél eredményesebb tevékenységet fog kifejteni.

Viszonzásul Juhász Lajos bejelenti, hogy a november 9-i megyei közgyűlésre Takács Lajos dr. parlamenti alelnök és Balogh Edgár, központi közművelődési bizottságunk felelőse jön Szatmárra.

Zilah felé...

Hűséges autónk ismét nekirugaszko-dik. Kitarotán nyeli a kilométereket. Jól is teszi, mert áramgyújtónk gyenge és le-hetőleg sötétség écsillta előtt szeretnénk Zilahra érkezni. A vidék fokozatosan dombosodik, helyenkint búbajos, sárguló, pirosló lombkoronával díszített dombvo-nulatok között haladunk.

Kisebb és nagyobb falvakat érintünk. Vagy kétóránnyi utazás után a gazdag Sarmaság nagyközség mellett haladunk el. A falu elején, a zakatoló malom előtt szekerek és emberek csoportja várakozik.

— Itt jócskán van örömi való — gondoljuk örömmel. A vasúti pályavesz-mellett visz el utunk és nem győzzük csodálni a sok épülő házat. A faluban is egymás mellett sorakoznak a nagy kö-épületek. Kár, hogy nincs időnk megállni — sajnálkozik Borsi József, aki szerve-zési körútja alkalmával sokszor fordult meg ebben a szép faluban.

A pályatest mellől elkanyarodunk és csendesen baktató bivalyos szekerek-előzünk meg. Alkonyodik és az utmenti fák közé belopakodik a sötétség. Már komoly este van, amikor befutunk Zi-lahra és a Wesselényi-szobor előtt zök-kenve állunk meg.

AHOL ADY ENDRE ÉRETT. SEGIZETT

A helyi testvérek a megyei szervezet elnökének és a Wesselényi kollégium igazgatójának, Szász Árpádnak laká-sán...

hözbenjárására nemrég engedélyezett állami felső leányiskola, mely ez év szeptember 1-e óta már 5 osztályos és a kö-vetkező években fokozatosan bővül 8 osztályos tanintézeté. Jelenleg 150 nő-vendéke van. Az elméleti oktatás mellett szöveget, varrást, és szabátszatot tanít a 8 tanárnő és a 3 diplomás szakember Szabó Márta igazgatónő vezetése alatt.

A kollégium vezetősége a magyar ta-nonciskolának is helyet szorított a nagy-multu főgimnázium épületében. Az óra-renddel sincs baj. A kollégium növendé-kei délelőtt, a vendégiskolák tanulói pe-dig délután járnak az előadásokra.

Szász Árpád igazgató csillogó szemmel emlékeztet bennünkre...

— Ady Endre itt végezte a négy felső osztályt és itt is érettségizett!

ROMÁN ÉS MAGYAR DIÁKOK BARATSÁGA

Midőn átjöttünk a kollégium udvarán, az egyik teremről zene és ének csen-dült ki. A diákok este 10 óra után még nem alszanak? — tesszük fel a kérdést. A kollégiumi igazgató arca derisre vál-tozik, mikor válaszol. Látszik rajta, hogy megrökönyödésünk mulattajta.

— Minden hónap egyik szombatján este 7 órától 12-ig közös táncos össze-jövetelt rendez a város tanulóifjúsága a kollégium tornatermében — válaszolja kérdésünkre. — A román diákok előjárnak ide tanáraikkal és szüleikkel együtt s a kollégium diákzenekara mellett szórakoz-nak az ifjak, az ifjúk pedig gyönyör-ködnek abban, hogy milyen szépen meg-értik egymást a fiatalok!

— Valóban felemelő — válaszoljuk és a megrökönyödés hirtelen boldog örömmé változik bennünk...

Másnap délelőtt hosszas értekezlet volt a megyei székházban. A központi kiküldöttek alapos részletességgel ismer-tették a kongresszussal kapcsolatos tud-nivalókat. Közlik a november 9-iki megyei közgyűlés központi szónokainak nevét. Juhász Lajos és Czifó Lóric országgyűlési képviselők fognak politikai beszámolót tartani. A megyei és városi vezetőség legtevékenyebb tagjai közül megalakult az előkészítő bizottság, mely-nek vezetőjévé egyhangulag Budai me-gyei szervező felelőst választotta az ér-tekezlet.

Hétfőn délelőtt azzal az érzéssel hagy-tuk el Zilahot, hogy érdemes volt ide-jönnünk, mert nemcsak tanítottunk, ha-nem tanultunk is.

Autók minden erejét összeszedve ka-paszkodott a várost szegélyező hegyre. A hegytetőről letekintünk a völgyben fekvő városra, melynek utcáin, házaiban annyi gyűlölködés után győzött a józan ész és a szeretet. Visszanézünk a völgy-katlanban melázó városra, ahol az ifjú-ság a testvériség útját járja...

... Z...

ELVESZTETT

jókedvét visszanyerheti, ha eljön a Magyar Népi Szövetség Kolozsvári Szervezetének második

Tarka Estjére

folyó hó 30-án este fél 7 órakor a Farkas-utcai színházba.

KÖZ EMUKODNEK:

A Kolozsvári Koncert Szalonzenekar, a MNSz „Törökös” dalárdája, a „Victoria” Szövetkezet szavalókórusa, Fekete Mihály, az Állami Magyar Színház tagja, Szabó Márta (ének), Szabó Mária (szavalt), Buzogány Jonó (fuvolyázás és magán-jolonet), Lakatos Ferenc (hógödü), Topán Lulu és Szaboray Zoltán Kodály „Toborzóját” táncolják.

Zongorán a sór: P. Braun Ilonka. Konferál: Nagy Elok.

LAPUNK szombaton megjelenő számába keretes és apróhirdetéseket is, péntek délután 4 óráig veszel a kiadóhivatal. Ünnepi számunk — Halottak napjára való tekintettel — vasárnap reggel helyett szombaton reggel a rendes klubben jelenik meg.

NYILATKOZAT. Alulírott Varga István sütőmunkás, bocsánatkérésrel fordul mindazokhoz a munkástársaihoz, valamint munkaadójához, akiket esetleg multbeli magatartásával megsértett. Varga István.

FIZETIK AZ OKTÓBERI NYUGDIJAKAT. A pénzügyigazgatóság az október havi nyugdíjakat naponta 8—12 óra között fizeti az alábbi sorrend szerint: Október 30-án 1—170, 31-én 751—1500, november 1-én 1501—2250, november 3-án 2251—3000, november 4-én 3001—4100 számú nyugdíjkönyvecskéik sorrendjében.

RENDSZERES FOSZTOGATTA a külföldről érkező értékküldeményeket Turtureanu Emil tartalékos ezredes, aki a bukaresti főpostán teljesített, mint beosztott, szolgálata. Főleg az Amerikából érkező leveleket bontogatta fel több bűntársával és a levélben küldött dollár bankjegyeket kloppta a levelekből. Turtureanun és bűntársait letartóztatták.

ISTENTISZTELET AZ UNITARIUSOKNÁL. Reformáció emléknapiján, pénteken délután 10 órakor istentisztelet lesz az unitárius templomban. Predikál Izsák Vilmos tanár. Az összes középiskolás tanulók résztvesznek.

A TELI IDŐJÁRÁS főleg a hegyvidékeken változatlanul tovább tart. Moldova északi részén újlag erősen hűvös lett és a lehullott hó sok helyen eléri a 30 centiméter magasságot. Színaja és Predeal környékén erős hóvihár dühög. Az időjárásutató intézet jelentése szerint, ha újabb északi hideg légáramlat nem öntönlék az országba, az időjárás enyhélni fog és felmelegedés várható.

SZATMÁR ES HALMI KÖZÖTT az összes vasúti hidakat, amelyek a háború idején megromogtak, teljesen helyreállították, kijavították és így a vasúti közlekedés most már teljesen zavartalan ezen a vasúti vonalon.

8554 TONNA SÓT szállít Románia Bulgáriának, ottani fizetési kötelezettségei teljesítésére.

A BOLYAI DEMOKRATIKUS DIÁK SZÖVETSÉG felhívja a matematikai és természettudományi kar hallgatóinak figyelmét, hogy október 30-án, csütörtökön délután 4 órakor a természettudományi kar fizikatermében kari kérdéseket tárgyaló gyűlés lesz. A BDDSz léri a ma-

tematikai és természettudományi kar hallgatóinak pontos megjelenését.

REFORMÁCIÓI EMLÉKNAPJA A KOLOZSVÁRI KÉTTORNYU TEMPLOMBAN. A kolozsvári 4 református egyházközösség október 31-én, a reformáció emléknapiján, délután 5 órakor az alsóvárosi kéttornyú templomban közös reformációi ünnepélyt tart, melyen az ünnepi előadást Vásárhelyi János erdélyi református püspök tartja. Budaházi Fehér Miklós hegedűművész hegedűszáma és a belvárosi Káldin-dalárda, valamint az egyesített földészénekkarok ének számai egészítik ki az ünnepély műsorát. A reformáció napján minden kolozsvári református templomban délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz.

LEBÉLYEGEZETLEN ONGYUJTO használatát a nagyváradi ügyészség eljárást indított Kucsera Sándor Tenke közszéki lakos ellen. A bíróság 2000 lej pénzbüntetésre ítélte.

OROSZ TISZII EGYENRUHÁT viselő szélhámost fogott el a nagyváradi rendőrség Munteanu Gheorghe személyében. A kérdésekre kijelentette, hogy csak oroszul beszél. Elfogatásáról értesítették a nagyváradi szovjet katonai parancsnokságot, amelynek két tisztje vallatásra fogta. Kiderült, hogy kifütyög beszélni románul és magyarul is és jogtalanul viseli a szovjet hadsereg tisztii egyenruháját. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy Munteanu Gheorghe „vetközlelő”. Kihallgatása folyik.

32 FÉLREVEZETETT illov. és jasi-megyei zsidót vett őrizetbe a nagyváradi rendőrség határellenőrző csoportja tiltott határátlépés kísérlete közben. Jó elhelyezkedés inességével csábították őket a Palesztinába való kivándorlásra lelkiismeretlen egyének, akik megkísérelték törvénytelen módon átcsempészni őket a határon.

LESZAKADT A BALKON a Horea-ut 62. szám alatt épülő házról és a rajta dolgozó Hegedűs Sándor kőműves az emeletnyi magasságból az udvarra zuhant. Láb- és kéztöréssel a református kórházba szállították. A baleset ügyében a rendőrségi vizsgálat megindult.

40.000 TONNA CEMENTET szállít Románia a szovjet-román kereskedelmi szerződés alapján a Szovjetunióknak. A cement ára Konstantinábul, hajóba rakva, 18 dollár.

A kolozsvári MINSZ hírei:

Október 30-án, csütörtökön délután 6 órakor III/2 kerületi taggyűlés a Paris (volt Pap)-utcai elemi iskolában.

Délután fél 7 órakor IV/2 kerületi taggyűlés a hídelvei református parókia helyiségében. A gyűlés keretében dr. Cservény József előadást tart a kiütéses tifuszról.

Október 31-én, pénteken délután fél 7 órakor szervezőbizottsági ülés a központi szervezet Farkas-

utca 7 alatti székházában.

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete Demeter János egyetemi tanár „A szocialista forradalom és a nemzeti-ségi kérdés” című előadásával kapcsolódik be az ARLUS által rendezendő szovjet-román hét műsorába. Az előadásra a MINSZ városi szervezetének Farkas-utca 7 alatti székháza nagytér-
mében kerül sor november 5-én, szerdán este 6 órakor.

Színházak és mozik műsora:

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ES OPERA MÜSORA:

Csütörtökön este fél 8 órakor: ... És átlépte a küszöböt.

Pénteken este fél 8 órakor Sallay Margit és Kallós József fellépésével: Három a kislány.

Szombaton, halottak napja előestéjére való tekintettel, nincs előadás. A csütörtöki előadásra a Szinpártoló Egyesület tagjai igazolványukkal rendelkező kedvezményes jegy váltására jogosultak.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ES OPERA MÜSORA:

November 4-én, kedden este 8 órakor: „Az orosz kérdés.” C. Simonov 3 felvonásos, 7 képből álló színdarabjának bemutatás előadása. „A Román—Szovjet Barátság” első ünnepi estélye.

November 6-án, csütörtökön este 7 órakor: „Az orosz kérdés.”

KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA:

CAPITOL: Mergzett virágok. Margaret Lockwood.

CORSO: A bacharai emir.

FORUM: Egy táncos nő szerelme.

RIO: Dal a tüzpiros virágról. Linan-kosy Nobel-díjas regényének filmváltozata. Csak felnőtteknek. Román—magyar feliratokkal. Előadások kezdete: 3. 5. 7 és 9 órakor. Főszerepben: Edvina Adolphson, Jaga Tidblad, Anna Lindahl.

ROYAL: Kerek Ferkó. A mai korral haladó filmgyártás büszkesége. Főszereplők: Jávor, Egri M., Berki Lili, Vaszary Piri, Csontos Gyula.

SELECT: Adio Cherie. Főszerepben: Danielle Darieux. Előadások kezdete: 3. 5. 7 és 9 órakor.

URANIA: A boxbajnok.

Büszkék vagyunk rátok

Mig egy hónapja annak, hogy a Bolyai Egyetemi Munkabrigád tagjai első ízben végeztek önkéntes újjáépítő munkát.

Megelőzőleg már „Nicolae Balcescu” és „Justin Georgescu” román egyetemi munkabrigád kötelekben magyar hallgatók is résztvettek bolgár és jugoszláv kortársaik nagyszzerű vasúti építő munkájában. Innen vették a példát. A hazatért „veterán munkabrigád” hallgatók javaslatára megalakult az első magyar egyetemi munkabrigád.

Szeptember 27-én 36 munkaórát dolgozott a Bolyai Munkabrigád első kis csoportja a városi kavics- és homokbányánál. Október 1-én 23 munkabrigádos egyetemi hallgató 112 munkaóra alatt 41 méter hosszúságú 1 méter mély és fél méter széles árok szakszerű kiasásával segítette előbbre a kolozsvári gázbevezetési munkát. Október 6-án 25 munkabrigádos 50 munkaóra alatt 25 köbméter kavicsot termelt ki a város kavicsbányájában. Október 12-én már 33 egyetemi hallgató jelentkezett önként, hogy 198 munkaóra értékében, bokrot és gyomot irtva, újra használhatóvá tegye a város lombi legelőjét. Végül október 16-án 21 hallgató 42 munkaóra alatt rendezte az egyetem udvarát.

438 munkaóra az ország újjáépítésére! Pedig az egyetemi tanév még meg sem kezdődött. Mindmég csak a kolozsvári hallgatók egyrésze kapcsolódhatott be a munkába. Remélhető, hogy az önként munkavállalók száma a vidéki egyetemisták visszatérével növekedni fog. Mert a kezdet jó, és a jó példa ragadós.

Mit fűzhetünk a fentiekhez? — Csak annyit: **fiúk, büszkék vagyunk rátok. Előre, tovább az ország újjáépítéséért.** (—)

Aranyrudak, drágakövek és idegen valuta az erdei kunyhóban

Nyolc csempészt letartóztattak

SZATMÁR. — Bűnügyi filmek izgalmas hajszája elevenedett meg a szatmári Gazdasági Ellenőrző Szerv minapi munkája során. A GESZ vezetője bizalmas értesülés alapján tudomást szerzett arról, hogy Rosenberg Adolf külföldre szökött kereskedő felesége férje után akart szökni. Bizonyosra vették, hogy a dúsgazdag nő nem fogja értékeit hátra hagyni és egy szál ruhában átszökni a határon.

Rajtaütésszerű házkutatás alkalmával a lakásban egy bőröndben többmillió lej értékű aranyrudat találtak. Az asszony azt állította, hogy a bőrönd egy Kaufmann Dávid nevű ismerősének tulajdona.

Az ellenőrök megtudták azt is, hogy Rosenbergné és Kaufmann Daróc község határában akartak átszökni Magyarországra. Autókon robogtak a GESZ ellenőrök a határ jelzett pontjára, ahol hosszasan kutatás után a határszélen

fekvő Mózes-tanyán egy csempész-társaság nyomára bukkantak. A tanya lakosai egy erdei kunyhó felé irányították a nyomozást.

A kunyhóba behatoló GESZ ellenőrök a szalma alá rejtőzve, hat személyt találtak. Tovább folytatva a kutatást, a kunyhó közelében, az erdő bokrai között megtalálták a szökésre készülő bőröndjeit is. Ezek között volt Rosenbergné előre küldött négy bőröndje is. Az átkutatott csomagokból ékszeres aranyórák, drágakövek, nagymennyiségű idegen valuta került elő. A lefoglalt értékek többmillió lejt is meghaladnak.

Letartóztatták Rosenberg Adolf-nét, Czizler Ernő, Indig Dávid, Malek Mózes, Weissz Jenő, Cselényi Ferenc, Fintás Ferenc és Jenei Antal szatmári lakosokat. Kaufmann Dávid, a banda vezére megszökött. Kézrekerítésére messzemenő intézkedéseket tettek.

Felére csökkentették le az állami traktorok szántási díját

BUKAREST. — A Mezőgazdasági Gépkölesző Központ, a REAZIM majdnem felére csökkentette az állami traktorokkal történő szántás hivatalos árát. Az új díjszabás szerint egy hektár terület 12—15 cm. mélységű felszántásáért 600 lejt kell fizetni. A traktorszántás ugyanannyiba kerül, mint az állati erővel végrehajtott szántás, de azzal az előnnyel jár, hogy gépi erővel való megművelés

esetén nagyobb a föld terméshozama.

A hektáronkénti 600 lejes árból a mezőgazdák még külön kedvezményt kapnak, ha munkaközösséget alakítva, lehetővé teszik, hogy a REAZIM traktorai tüzelőanyagot és szállítási költséget takarítsanak meg. Ez a kedvezmény sok esetben 26 százaléki emelkedik, amit levonnak a hektáronkénti 600 lejes szántási díjból

Világosság-Sporí

Hány pontot szerez a kilencedik fordulóban Kolozsvár három NB I-es csapata

KOLOZSVÁR. — Ma, csütörtökön kerül lejátszásra az NB I. kilencedik fordulója. A Vasas a Jiul látja vendégül, a Dermata Aradon vendégszerepel, ahol az ITA együttesével mérí össze erejét, az Universtátele pedig Ploestiből szeretne hazahozni bajnoki pontot. A kolozsvári NB I-es csapatok a bajnoki táblázat végén kullognak és nagy szükségük van a bajnoki pontokra.

A Vasas—Jiul mérkőzésen igen nehéz dolga lesz a kolozsvári munkáscsapatnak. A csatársora jelenős mértékben megerősödött Kovács IV. beállításával, de nincs gólrátörő középcsatára. A Jiul ma kétségtelen, hogy az NB I. egyik legjobb csapatai közé tartozik. A védelme C. Marinescuval az élen kitűnő, de csatársóra is gólrátörő. A Vasas védelme is megbízható-

nak mondható és ha Ferenczi és Kovács IV. a tőlük elvárt játékkal szerepelnek majd, a hazai csapat megszerezheti a győzelmet. A két csapat a következő összeállításban játszik:

Vasas: Costea — Nagy István, Szaniszló II. — Bálint Demeter, Nistor — Taranu dr., Kovács IV., Kurkó, Ferenczi, Kovács V.

Jiul: Nemes — Balogh Boné — Pop. C. Marinescu, Campeanu — Nicu. T. Marinescu, Paraschiva, Mircea Popescu, Szilágyi.

A fél 4 órakor kezdődő mérkőzést Mann Aurel (Nagybánya) vezeti. Fél 2 órakor a kolozsvári CFR az aranyosgyéresi Sodrónyipar ellen játszik NB II. bajnoki mérkőzést.

Aradon a Dermatának papirforma szerint nincs mit keresnie. A

börgyáriak azonban mégis szeretnék egy pontot elhozni az ITA együttesétől. Az aradi csapatban Dumitrescu III. és Perényi nem játszanak, míg a Dermata a legjobb összeállításban veszi fel a küzdelmet. Nem valószínű, hogy az otthonában játszó bajnokcsapat egy pontot is leadjon.

Az egyetemi csapat Ploestiben vendégszerepel és onnan szeretné hazahozni a bajnoki pontokat. Az ITA ellen győzött az U és most is az egyetemi csapatnak van nagyobb esélye a győzelemre.

Az NB I. kilencedik, mai fordulóján még a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra: Marosvásárhelyen: RATA—CFR (T.), Resicán: UDR—Ciocanul. Modgyesent: MMSZ—Szabadság. Bukarestben: Juventus—Hadsereg, CFR (B.)—Unirea Tricolor.

Kitűnően sikerült a KKASE jubileumi sportünnepsége

KOLOZSVÁR. — Az Állami Magyar Színházban tartotta meg fennállásának 35 éves jubileumi ünnepségét a Kolozsvári Kereskedelmi Alkalmazottak Sport Egyesülete.

Az Internacionálé elhangzása után Békési József, a Magánalkalmazottak Szakszervezetének elnöke román nyelven, majd György Endre egyesületi elnök magyar nyelven nyitotta meg a jubileumi sportünnepséget.

György Endre hangsúlyozta, hogy a KKASE-nak, mely 1912-ben alakult, nem az a célja, hogy sportkiválóságokat neveljen, hanem, hogy az elvégzett munka után minél több alkalmazott és tisztviselőnek nyújtson sportolási lehetőséget, akik a KKASE-ban testi és lelki felfrissülésre találhatnak.

A Szaktanács részéről Dankó Károly, a Népi Sportszervezet részéről Chetian Onoriu dr. magyar és román nyelven üdvözölte a KKASE-t. A Dermata nevében Dimény Ferenc üdvözlő beszéde után Dermata-zászló és virágcsokrot nyújtott át a jubiléi egyesület vezetőségének.

Nagy sikert aratott a KKASE 25

tagu tornászcsapatának szabadgyakorlata, amelyben főleg Bota Magda és Tólkés József tündek ki. A tornászokon kívül a Victoria szavalókórusa és a Dermata zenekara járult hozzá a megérdemelt sikerhez.

A KKASE kitűnően sikerült jubiléi sportünnepségéért külön di-

cseretet érdemel Wolf Gabriella testnevelési tanárnő, Albert Jánosné, Tólkés József és Albert János, akik az egyes tornagyakorlatokat tanították be, míg a kitűnő rendezésért Schnoffel Károly, Boros József és Szabó Jenő érdemelnek elismerést.

SPORTHÍRADÓ

A NB. I. tizedik fordulójában november 2-án Kolozsváron kerül lejátszásra. A Dermata a Jiul ellen, míg az Unieritátele a RATA (Dermagant) csapatával mérkőzik. A Vasas Nagyváradon a Szabadsággal mérí össze erejét. Temesváron CFR (T.)—UDR, Bukarestben Unirea Tricolor—MMSZ, Hadsereg—CFR (B.) és Ciocanul—Juventus mérkőzések kerülnek lejátszásra.

Az NB. II. negyedik csoportjában november 2-án, vasárnap a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra: Maramarosszigeten: Tisza—CFR Piski, Schesen: Surianul—Solvay, Marosvásárhelyen: CFR—Sanitas, Nagybányán: Phö-

nix—CFR (Torda), Aranyosgyéresen: Sodrónyipar—Minaur, Szatmáron: Törekvés—CFR (Kolozsvár), Aninabányán: Aninosa—Stiela, Fogarason: Explosivii—Crisana.

A Szovjetunió ökölvívó válogatottja második lengyelországi mérkőzése során 12:4 arányban legyőzte Lengyelország ökölvívó válogatottját.

A magyar vasutasbirkózók svéd és finnországi portyára indultak. Az Arsenal labdarúgó csapata, az angol Labdarúgó Szövetség értesítése szerint, a jövő évi európai portyája során Magyarországra is ellátogat. Az angol csapat vendégszereplésére májusban kerülne sor.

egyes pénzügyi közegek a sajtónak adatokat szolgáltatató adófizetőket

Mi építjük az új világot

Részlet Majakovszkij Októberi rapszódijából

Azokat tartom erősnek, ragynak,
alkik romok láttán nem óbégatnak.
Izmos karral és nyílt öntudattal
építenek és tisztogatnak.

Szikkadt a föld és üszkös a táj:
komor még minden szavad,
de belül már ujjong
a szebb és új hazád:
az új világ, mely szabad, szabad!

Már látom óriási terveinket:
már halom dobbanó lépteinket.
Győz már építő s harci kedvem
e munkában és küzdelemben.

Már látom —
ott, hol szénét s rothadás volt,
hol föld halódott, mocharas, sovány —
épülnek immár fényes hársorok
és traktor zümmög orjás terv nyomán

E terv: cselekvés,
tüzet ad
olthatatlant,
nem számalángot.

Acéllá edződve munkában, harcban
ugy énekeled majd,
— mint soha még ta vaszt —
az új világot:
a Szabadságot!

Fordította: LASZLÓ BÉLA

Felháborító magas adókat vetettek ki a hadirokkant trafikosokra is

Nyilvános ellenőrzés mellett vizsgálatot a pénzügy reakciói ellen!

KOLOZSVAR. — Bár — figyelmeztető cikkeink nyomán — a pénzügyigazgatóság vezetői részéről nyilatkozatok hangzottak el, amelyek általánosságban a sérelmek orvoslását helyezték kilátásba — még sem térhetünk napirendre e kérdés felett. A helyzet olyan súlyos, hogy az illetékesek részéről nem nyilatkozatokra van szükség, hanem kézzelfogható intézkedésekre, melyek valójában alkalmasak a sérelmek orvoslására.

Szerkesztőségünkbe napról-napra újabb panaszok futnak be az adókövetést végző pénzügyi közegek magatartásával kapcsolatban és gyűlnek az adatok, melyek mind azt bizonyítják, hogy a pénzügyi szervek olyan adóterhekkel sújtották adófizetőinket, melyek nélkülöznek minden reális alapot és alkalmasak arra, hogy az adózókat tönkretegyék.

Ezuttal a hadirokkant trafikosokra kivetett adókkal foglalkozunk. Cs. V. Horea-utj trafikosra, akinek havi bevétele általában 3000 lej, évi 27.000 lej, K. I. Tre-

fort-utcai trafikosra, akinek havi jövedelme alig haladja meg a 2000 lejt, évi 22.000 lejt, P. A. Dózsa György-utcai trafikosra, akinek mintegy havi 5000 lej jövedelme van, évi 53.000 lejt, Sch. I. Monostori-utj trafikosra, akinek havi jövedelme általában 2500 lej körül mozog, évi 37.567 lejt vetettek ki adóba.

A JÖVEDELEM 90 SZAZALEKA ADÓRA!

Nem tudjuk, hogyan képzeltek el az adókövetők, hogy valaki képes évi jövedelmének 80—90 százalékát adóba befizetni és a fennmaradt 10 százalékból fedezni tudja létfenntartási szükségleteit? Nyilvánvaló minden gondolkodó lény előtt, hogy évi hatvan ezer lej jövedelemből nem lehet 53 ezret adóba fizetni.

Annál súlyosabb ez a magatartása a pénzügyi szerveknek, mert hadirokkantakat, hadiözvegyeket nyomorítottak meg. Itt még arról sem lehet szó, hogy a trafikosoknak eltiltott és be nem vallott jövedelmük lehet, hiszen jövedelmük az utolsó banni ellenőrizhető. A CAM elosztója pontos kimutatást vezet a kiadott dohányne-műről és annak alapján pontosan ki lehet számítani a trafikos jövedelmét is. Még ha azt is vesszük alapul, hogy más mellék cikkeket is árulnak, akkor sem lehet ebből olyan magas jövedelmük, mely ezt

az elképesztő adót indokolta tenné.

Cikkünkben nem írjuk ki jelen alkalommal a kivételeket sérelmezők neveit, mert — mint több oldalról nyert értesülésünk mutatja — leleplezésük után a cikkünkben említett személyeket sorban felkeresték a pénzügyigazgatóság közegei és félreérthetetlen célszókkal megfenyegették, hogy „majd elintézik a baját”.

Közvetlenül fültnai voltunk annak, amikor két „adókontrollor” sürgősen felkereste dr. Anre Davidot, az USIC alelnökét is tiszteben és rosszalásukat fejezték ki, hogy miért adott lapunknak „olyan nyilatkozatot”. A pénzügyből jött urak azt hangoztatták, hogy felelősségre vonják majd a demokratikus sajtót, ha tovább folytatja cikkezését. Félreérthetetlen célszókat tettek, hogy: „még se jó szembe fordulni a pénzügyigazgatósággal, mert hát...”

Ezek a jelenségek azt mutatják, hogy a pénzügyigazgatóság egyes közegei még mindig nem tudják azt, hogy demokráciánk szabadságjogai módot adnak sajtónknak arra is, hogy Alexandriai pénzügyminiszter munkáját is megfelelő kritika tárgyává tegye, ha erre szükség van és nem csak joga, hogy a korrupt elemeket, demokráciánk elleni aknamunkát folytató hivatalos hatalmukkal visszarélő közegeket leleplezze, hanem egyenesen kötelessége is. (In)

A francia dolgozók harcra indulnak

Helyzetkép a francia községi választásokról

A franciaországi községi választásoknak rendes körülmények között nincsen különösebb jelentősége. Az ország mintegy 36.000-re rugó községi és városi tanácsának átszervezése közigazgatási, közegészségügyi, közjóléti szempontból jelentős csupán. A két útemben lezajlott francia községi választásoknak most azonban ki-mondottan és hangsúlyozottan politikai jellege volt. A választáson induló pártok és csoportosulások nem a helyi, községi kérdéseket írták zászlájukra, hanem a francia belpolitika és a külpolitika vagy általános problémáit.

Ez érthető is. A múlt év november tizedikén lezajlott általános választások óta döntő változások mentek végbe francia földön. A kormánykoalíció pártjai, a népi köztársasági mozgalom (Bidault) és a szocialisták (Ramadier) alkotották magukat a Marshall-tervnek nevezett világhatalomról amerikai tervnek, vagy amiú Duclos, a Francia Kommunista Párt szószoka mondotta a francia nemzetgyűlés keddi ülésén: kiszolgálóivá váltak „dollarimperializmusnak”.

A Ramadier-Bidault-kormány bel- és külpolitikája törvénytörően elvezetett az ország újjáépítését szolgáló erőforrások elapasztására. A szembányasztás csülkét, az elektromosáram-termelés elsorvadása miatt az üzemek csak hetenként négy napot dolgoznak. A francia közgazdasági szak-sajtó véleménye szerint az ország gazdasági helyzete — az egy évvel ezelőtthez viszonyítva — erősen romlott.

Míndez az Amerika pénzügyi és ipari hatalmasságait készséggel kiszolgáló Ramadier-Bidault csoport politikájának következménye. Ez a kormány legújabbán ismét jelentős engedményeket tett a tengerentúli üzletembereknek. A hivatalos francia hírügynökség tudósítása szerint — mint jellemző adatot iktatjuk ide — az elmúlt nyolc hónapban Franciaország tizenhatszor annyit áruzt hozott be Amerikából, mint amennyit oda küldött. A francia köztársaság ma szokatlan függőségben áll a nagy amerikai trüszlökkel.

A dollárdiplomácia szolgálatába való állás egyik első látható jele a Francia Kommunista Pártnak a kormányból való alkotmányellenes eltávolítása volt. Ez érthető kívánság volt a monopollitáseknak, hiszen a francia kommunisták voltak a leghatározottabb védelmezői az ország gazdasági és politikai függetlenségének. Ez a tény minden kétséget kizáróan a demokratikus egység alakítását jelentette és jelentős felhívást nyújtott a nemzetközi és helyi reakció főügynökének, De Gaulle tábornoknak.

Ilyen előfeltételek mellett indult meg és folyt le a választási küzdelem. Minden látszólagos előretörés ellenére megállapítható, hogy a jobboldali, reakciós erők nemhogy nyertek volna erejükben, hanem veszítettek.

A jobboldal teljes egészében és egységesen De Gaulle pártja mellé állott. Nyomban, habozás nélkül csatlakozott hozzá a fasiszta izü „Köztársasági Szabadságpárt”, valamint a müncheni politika gyászvitézének, Daladier-nek radikálisai. A népi köztársasági mozgalomban (Bidault) szakadás következett be. A párt vezetőinek egyrésze igyekezett a köztársasági népi mozgalom részére megőrizni a francia jobboldal vezetését, élesen elhatárolva magát De Gaulle-tól. A Bidault-párt zöme azonban csatlakozott a degaullistákhoz, ezzel is bizonyítva a párt határozottan reakciós jellegét. Ez a magyarázat egyébként a Bidault-párt szavazatainak igen jelentős elapadására. Bidault egykori hívei egyszerűen a még reakciósabb, még jobboldalibb De Gaulle-ra szavaztak.

Míndezek együttvéve azonban képtelenek voltak elérni a szavazatoknak akár a felét is, a degaullista blokk pedig (a szavazás első menetében) 38,6 százalékot ért el, ami a jobboldali erők kétségtelen visszaesésére mutat. Ezzel szemben a Francia Kommunista Párt a legbiztosabbban megőrizte helyzetét. A francia dolgozó tömegek hiék maradtak pártjukhoz és a választási törvény összes mestorkedéseit és a jobboldal számára kínálatzó kibúvói ellenére megszerezték számúra a szavazatok hatalmas tömegét.

A kormányzópártok (Bidault-Ramadier) együttvéve jóval kevesebb szavazatot kaptak, mint a Kommunista Párt egymaga, amely maga köré csoportosította a hétékés építést, a köztársaság szabadságát és függetlenségét óhajló dolgozó tömegeket. A fasiszta

diktatúrára törő De Gaulle mögött ott állnak a hitleristák egykori cinkosai éppen úgy, mint a nagytőke urai. Erre a két, szembenálló csoportra polarizálódott nagyjában a francia politikai élet. A jobbra húzó álszocialista Ramadier és Bidault csoportja egyre inkább veszítenek jelentőségükben. Jellemző egyébként a Ramadier-ék politikájára, hogy a választások második menetére a kommunisták és szocialisták között létrejött választási taktikai együttműködést a Ramadier-Blum-féle szocialista pártvezetőség az utolsó pillanatban felborította és a reakciós, jobboldali elemekkel való együttműködésre utasította szervezeit. Ez a francia dolgozó nép érdekeinek nyílt elárulása volt.

A francia belpolitikai helyzet még távol van attól, hogy tisztának legyen mondható. Ramadier kormányát szervezésének nincsen jelentősége. Ugyanakkor De Gaulle egyre kihívóbban hangoztatja diktatóri szándékait s új nemzetgyűlési választásokat követel a fasisztáknak kedvező alkotmánymódosítással egybekötve. Nyilván erőszaktól sem riadna vissza.

A Francia Kommunista Párt kiáltványai leszegezi a francia dolgozó nép álláspontját. E kiáltvány megállapítja, hogy az összes kommunistáknak, köztársaságialknek és szabadgondolkodóknak tü-mörülniök kell a köztársaság védelmére. Mozgósítani kell minden erőt olyan kormány felállítására, amelyben a munkásosztály és pártja, a Kommunista Párt vigye a körülmények által kívánt tiszte szerepet. Ugyanez a kiáltvány megköveteli a Blum és Ramadier-féle szocialista árulókat, akik felháborító megegyezést kötöttek a jobboldali reakcióval.

Annál bizonyos: a francia dolgozó nép harcra indul a reakció és rémuralom sötét hatalmasságai ellen és meg fogja védelmezni a nép érdekeit.

Író-előadók a november 7-i színházi díszelőadásokon

KOLOZSVAR. — A Nagy Orosz Forradalom harmincadik évfordulója alkalmával — mint már megírtuk — a romániai magyar színházak is díszelőadást tartanak. A Magyar Népi Szövetség országos közművelődési bizottsága e színházi díszelőadások alkalmából írókat küld ki, akik november 7-én az egyetemes kulturára kiható jelentőségét méltatják.

Szimonov jeles orosz író Szemlér Ferenc fordításában színe kerülő „Az orosz kérdés” című darabja előtt Kolozsvárt az Állami Magyar Színházban Gaál Gábor egyetemi tanár, a marosvásárhelyi Székely Színházban Méliusz József művészeti vezérfelügyelő, a nagyváradi Városi Színházban pedig Nagy István író mondja az ünnepi beszédet. Szatmáron Tolsztoj „Föltámadás” című darabját mutatja be a magyar szintársulat s a bevezető előadást Balogh Edgár, az országos közművelődési bizottság felelős vezetője tartja.

100 ezer 528 hektárt vetettek be eddig Biharban

NAGYVÁRAD. — Bihar megye földművesei a nehéz körülmények ellenére derekas munkát végeztek. A földművesek nagy többsége mindent lelkesedéssel vett részt a mezőgazdasági munkálatokban és a MNSZ helyi szervezetei mozgósították a földműveseket is a vetési tervhez végrehajtására.

Bihar megye vetési területe 120.000 hektár. A megye földművesei ebből 100.528 hektárt vetettek be különféle ősi gabonaművel. A vetési munkála-

tokban különösen kitűnt a belényesi járás.

Egyes biharmegyei községek, így Nagyszalonta vidéke és környéke elmaradtak a többi biharmegyei községek vetési munkálataitól. Ezeket a helyeken vidéki hatóságok hanyagsága folytán megtörtént az az eset, hogy 3400 hektárból csak 390 hektárt vetettek be. Értesülésünk szerint a szabotáló tisztviselők ellen az eljárás megindították.

Minden házhérből 27 százalék közvetlenül az adóhivatalhoz fizetendő

A lakók november 15-ig kötelesek a házbéradót kiegyenlíteni

BUKAREST. — A hivatalos lap tegnapi száma minisztertanácsi naplót közöl, amely módosítja a közvetlen adóról szóló régi törvényt. Az új törvényben megállapított adóhányszámok a folyó évi augusztus 15-től kezdve visszamenőleg érvényesek. A háztulajdonosoknak augusztus 15-ig esedékes és eddig ki nem fizetett jövedelmi adóját 3000 régi lej egyenlő 1 stabil lejjel arányban számolják el.

A minisztertanácsi napló közelről érinti az összes lakókat, bérlőket, akiknek az augusztus 15-én életbelépetett különleges házbéradón kívül — a részéről fizetendő házbéradót 27 százalékot a háztulajdonos adószámájára javára kell közvetlenül befizetniük az adóhivatalhoz.

A lakóknak az a csoportja tehát, amely augusztus 15-től kezdve különleges házbéradót is köteles fizetni e különleges házbéradó levonása után megmaradó lakbér összegéből 27 százalékot köteles visszatartani és a háztulajdonos jövedelmi adójának törlesztésére befizetni.

Azok a bérlők, akik mentesek a különleges házbéradó fizetéséről, mint amilyenek a köztisztviselők, a nyugdíjasok, a kollektív-szerződés szerinti fizikai és szellemi dolgozók, a hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvaik, tehát az IOVR kötelekébe tartozók, a deportáltak, az irók művészek, újságírók, stb. a háztulajdonosnak fizetendő új házbéradót szintén kötelesek levonni az összeg 27 százalékát és azt a háztulajdonos jövedelmi adójának törlesztésére közvetlenül az adóhivatalhoz befizetni.

Olyan esetben, amikor döntőbíróság fogja megállapítani a fizetendő új lakbér összegét, ennek megállapításáig az 1947. évi augusztus 14-én érvényben volt régi lakbér 75 régi lej egyenlő 1 stabil lejjel arányban számlítandó át és ezt az összeget köteles a bérlő a háztulajdonos adószámájára javára az adóhivatalhoz befizetni. Olyan esetekben, amikor a bérlő régi lejben augusztus 11-ig a házbért már hosszabb időre kifizette vagy az új bért döntőbíróság fogja megállapítani, a házbérből levonásba kerülő 27 százalék adót november 15-ig kell az adóhivatalnál kifizetni. Abban az esetben pedig, ha a bérlő a tegnapi minisztertanácsi napló megjelenéséig ennek az új adónak a levonása nélkül fizette volna ki stabil lejben az új házbért, a háztulajdonos november 26-ig köteles ezt az adót az adóhivatalba befizetni.

Ha a háztulajdonos, vagy a bérlő a 27 százalék adónak határidőre történő befizetését elmulasztotta, mindkettőt ellen megindítják a végrehajtási eljárást és ezenkívül az esedékes adóösszeget 25 százalékkal felemelik.

Az 1947. évi május 1-én kelt 140. számú törvény 20. szakaszában a beépített ingatlanoknál a két lakó-szobára megállapított évi 150.000 lej és ezenkívül minden egyes szoba után külön kirótt évi 40.000 lej adót augusztus 15-től kezdve évi 400, illetve 200 stabil lejre számítják át és ilyen összegben fizetendő ki.

Kik kaphatnak külön vizsga nélkül mester és segédlevelet?

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári Munkakamara az alábbiakban tette közzé azoknak az iskoláknak és műhelyeknek névsorát, amelyeknek végzett növendékei részére külön vizsga nélkül kiállítja a segédlevelet:

1. fiú- és leányipariskolák, amennyiben végzett növendékei 2 évi gyakorlattal is rendelkeznek, 2. alsófokú háztartási iskolák, 3. volt alsófokú ipariskolák, 4. volt alsófokú leányszakiskolák, 5. háztartás-gazdaságtani iskolák, 6. vasuti ipariskolák, 7. az 1936 április 30 előtt kiállított magánvasutak mechanikus szakmai igazolványa alapján és az 1936 április 30 előtt kiállított gőzgépek, fűtők és motorszerelők szakmai igazolványa alapján.

Kétévi szakmai gyakorlat igazolása mellett a következő iskolák és műhelyek végzett növendékei részére is külön vizsga nélkül állít ki mesterlevelet a kolozsvári Munkakamara:

1. Fiú- és leány ipari liceumok, 2. felsőfokú háztartási iskolák, 3. volt felsőfokú ipariskolák, 4. mezőgazdasági szakiskolák, 5. almérnöki iskolák, 6. technikai vezetési iskolák, 7. középfokú vasuti mozdonyserelési iskolák, 8. középfokú vasuti műhelyek, 9. vasuti mechanikus tanuló bizonyítvány alapján, 10. vasuti mozdonyvezetői igazolvány alapján, 11. felsőfokú vegyészeti iskolák s végi 12. a posta felsőfokú iskolájának technikai tagozata által kiállított bizonyítvány alapján.

Helyzetjelentés a tifuszfrontról:

Négyszáz személy részvételével hatalmas egészségügyi razziát készítenek elő

Három új megbetegedés

A tetves személyeket, lakosokat jelentsd a 423-as telefonon

KOLOZSVÁR. — A kiütéses tifusz tovább terjedése az egészségügyi hatóságok utabb intézkedésekre kényszerítette.

A keddi nap folyamán újabb három tifusz-betegzet — valamennyien tordai cigányok, akik látogatába jöttek Kolozsvárra — szállítottak a járványkórházba.

Dr. Prodan Leon városi tisztifőorvos a város egészségügyi helyzetével kapcsolatban a következőket mondotta munkatársainknak:

— A tifuszt mindenáron meg kell fékezni. Jó jel, hogy újabb a közönség és egyre aktívabban kezd bekapcsolódni a járvány elleni küzdelembe. Megbeszélést tartottunk Kolozsvár orvosával és a várost hat kerületre osztottuk fel. Minden kerületben külön orvosi szolgálatot tartunk. Ide futnak be a kerületre vonatkozó jelentések. A kerületi szolgálat egyik legfontosabb feladata, felkutatni a fertőző góccokat és féregteleníteni a lakásokat.

— Ki kell irtani a tetveket — mondja a tisztifőorvos — mert, ha nincs tetű, akkor nincs tifusz sem. Az egészségügyi

razziák következtében a tisztaság már javul. Mindenki nagyobb gondot fordít lakása tisztántartására. Azért vannak még esetek, amikor súlyos gondatlanság fordul elő. Így az Adler szállítási vállalat, Moldovai-utca 5 alatti telephely-betegedeti Trifon Vasile alkalmazott. A kiszálló orvos kimondhatatlan szenny és nyüzsgő tetveket talált a szerencsétlenül. Nyilvánvaló, hogy a vállalat vezetői elmulasztották megvizsgálni alkalmazottaikat. Szigorú eljárást indítottunk elene és mindazok ellen, akik nem tesznek eleget a rendelkezéseinknek.

— Vasárnap négyszáz személy részvételével újabb nagy egészségügyi razziát tartunk az egész városban. A razziában az egészségügyi szakszervezetben kívül a kolozsvári orvosok is közreműködnek.

— Kérjük a közönséget, hogy legyen segítségünkre. Jelentsd a tetves személyeket, férges lakásokat. Akár szóban, vagy írásban a tisztiorvosi hivatalban, vagy telefonon: 423. Nagy segítséget nyújt ez nekünk.

A MNSz kolozsvári ifjúságának tisztújító közgyűlése

A Magyar Népi Szövetség Kolozsvár városi ifjúsági szervezete november 2-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja évi tisztújító közgyűlést a szervezet Farkas-utca 7 szám alatti székházának ifjúsági irodájában. A közgyűlés tárgyszorzata a következő: 1. Elnöki megnyitó.

2. Politikai beszámoló. 3. Titkári jelentés. 4. Régi tisztikar lemondása és az új ifjúsági vezetőség megválasztása. 5. Indítványok.

A MNSz városi ifjúsági szervezetének vezetősége felhívja tagjai figyelmét a feltétlen és pontos megjelenésre.

Rákóczi-negyedben szép, modern családi villa 3 szoba, komfortos, plus cselédszoba, termő gyümölcsösökkel a ház. Kimondottan elegánsan beosztott családi villa. Érdeklődni a **PROMYUSZ irodában** Dózsa György-utca 29. I. emelet. Telefon: 10-10.

Eladó Kolozsváron azonnal beköltözhető ház! Esetleg elcsereélhető marosvásárhelyivel **UHU IRODA** Kolozsvár, Mária királyné-u. 34. II. e. Házak, telkek, üzletek vétele, eladása gyorsan, törvényesen!

TANKÖNYVEK
A VICTORIA SZÖVETKEZET
Iskolaszervezetek és iskolák részére vásárlások után engedményt adunk. Készülőben levő tankönyvekre előjegyzéseket elfogadunk. Iskolaszerek nagy választékban!

A RKP kolozsvári szervezetének Tanulmányi Köre november 4-én, kedden délután 6 órakor a Diákház bismterében előadást rendez, melynek keretében **Erdélyi László,** az „Igazság” munkatársa „November 7-e és Keleteurópa népei” címmel előadást tart. — Az előadást műsor követi. — Belépés díjtalan.

FÓRUM-mozgó **Hatalmas megnyitóműsor!**
Az új szovjetprodukciónak csúcsteljesítménye!
Egy táncosnő szerelme
Zenés, énekes táncos filmretek. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor **M A T T I N É.**

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szóig 15 lej. Cím a kiadóban és jelzés hirdetésenként 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveg-hirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenként 4-5 lej. Házasság-levélzés 5 lej szavankint. Nyitlitter szavankint 10 lej.

„Monitorul Oficial” és az összes lapok részére hirdetések, előfizetéseket felvesszünk. Mozireklámok, rajzok, reklám- és cégtáblák.
UHU
Kolozsvár, Mária királyné-u. 34. II. e.
Csekkszám: 40.849

ADAS-VÉTEL

ALLANDÓAN legmagasabb áron veszek bélyeggyűjteményeket, tömegbélyegyet. Erős, Dávid Ferenc-utca 12. 5299

GYERMEKKOCSIT veszünk legmagasabb áron. „Unicom”. 5405

VEZSEK a legmagasabb napi áron varrógépeket, varrógépféjeket, varrógép-lábakat, alkatrészeket, tüket. Weisz gépkereskedő, Horea-utca 82. 5388

VEZS, elad öntöttvas fürdőkádát, klozett csészét, csövet, fayence mosdót, kovacsolt vascsövet, radiátor fűtőtestet, kazánt, réz csapokat, fürdőhengert. „Katoná”, Traian-utca 13. 5485

ELADÓ 2 darab öntöttvas tágas kazán, egy cca. 22 négyzetméteres, egy cca. 30 négyzetméteres fűtőfelületű. Augusztus 23-utca 3. 5566

FIGYELEM! Veszek mindenféle használt sportfelszereléseket, korcsolyákat, sít és külön kötések, azonkívül használt ruhákat, kalapokat és mellényeket. Duplex, Hunyadi-tér 11. 7117

100 MÉTER 80 mm-es öntöttvas nyomócsövet keresek megvételre. „Katoná”, Traian-utca 13. 5493

GÁZRESŐ (kétkarikás) eladó. Megtekinthető naponként 2-4 órakor Cipariu-utca 5, földszint. 5571

EGY hálószoba és ebédlő, kredenc eladó. Jugoszlávia (volt Taksony vezér)-utca 16. 5590

ELADÓ ócska főzőkemma, férfi ruha, kabát és női kabát, élelemért. Apafi-utca 101. 5610

JÓKARBAN lévő férfi télikabát eladó. Cím a kiadóban. Gr. 5610

ELADÓ egy nagy dobkályha és két darab 200 literes vashordó. Corvin, Dózsa György-utca 21. 5644

RÁDIÓ Philips Universális világvevő olcsón eladó. Forduló-utca 6. 5646

EJUTAZÁS miatt sürgősen eladó modern diófurniós kombinált szoba. Horea-utca 62. 5645

ELADÓ alig használt modern diófurniós kombinált szekrény, konyhaberendezés. Bethlen-utca 8, asztalosműhelyben. 5626

„ALLEGRO” készüléket veszek. Arpad-utca 50, hátul az udvarban. Este 7 órakor. 5622

VASESZTERGAPAD, 1 méter csatlózávalóságú és Berkel mérleg eladó. Arpad-utca 20, gépiakatos műhely. 5622

VFSZ, elad öntöttvas fürdőkádát, klozett csészét, csövet, fayence mosdót, klozett csészét, kovacsolt vascsövet, radiátor fűtőtestet, kazánt, réz csapokat, fürdőhengert. „Katoná”, Traian-utca 13. 5485

KERESEK megvételre perza utánzat, vagy torontáli, teljesen jókarban lévő szőnyeget és egy 10 méter hosszú, 90 szöves kókusz, vagy spárta szőnyeget. Címeket „Szőnyeg” jellegére. 5647

HASZNÁLT butorok, szekrények, ágyak, asztalok, székek, sezlon, hálószoba, konyha, vitrinek, antik butorok, rekamiék és egyéb bútortárgyak olcsón kaphatók. Butorraktár, Kossuth Lajos-utca 32. 5631

BERKEL mérleg és egy gázresó eladás miatt sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 5634

ELADÓ férfi versenyváz kerékpár, kifogástalan gumikkal. Juno drogéria, Jókai-utca 5. 5636

SINGER karikahajós varrógép, kanapé sürgősen eladó. Szappan-utca 18, Berger. 5652

MODERN kombinált szoba egyenként is, 2 fotel, sezlon, vitrin, könyvszekrény, csillár, szőnyegek, női városi bunda, 10 csöves „Zephir” kályha, üzleti berendezés, függönyök stb. sürgősen eladók. Dózsa György-utca 12, I. emelet, 3. ajtó. 5650

SÜRGŐSEN eladó házak a Pap, Átjáró, Galamb, Mikó, Pata, Görögtemplom stb. utcákban. „Express” iroda, Unió- és Kötő-utca sarok. 5653

SÜRGŐSEN eladók beköltözhető családi házak, jövedelmező malom és ipari vállalatok. Megbizva Balaszei iroda, Unió-utca 10. 5531

INGATLAN LAKÁS

LAKÁSNAK, irodának, üzletnek alkalmas 3-4 szoba kiadó. Framis S. A., Mária királyné-utca 23. 5602

KETTŐ szobás, újonnan rendbehozott lakás szoba, konyhával elcsereélhető, vagy garzonierrel. UHU, Mária királyné-utca 34 szám. 5639

EGY szoba, konyhás ház fűtővonalhoz közel sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 5608

BELVÁROSI 1 szoba összkomfortos lakásmat elcsereélném 2 szoba, összkomfortossal. Lehet a Dermata környékén is. Kossuth Lajos-utca 32, butorraktár. 5648

Megvételre keresem
Van Trompl J.: „Sorsunk csillagok” I-II. című művét.
Cím a kiadóban.

MÓCOK-utján 2 szoba, konyhás komfortos lakásmat elcsereélném 1 szoba, konyhás, gyümölcsös kerttel, a város területén. Cím a kiadóban. 5649

KERESEK 1 szoba, konyha komfortos lakás a belvároshoz közel. Költségeket téríték. Cím: Egyetem-utca 11. Magdós Jenő. 5627

KERESEK asztalosműhelynek alkalmas helyiséget, lehet raktár, vagy szuterin is. Cím: Horea-utca 6, Soós Irénhez. 5633

MÜHELYEMET megosztanám, irodának is megfelelő. Szabadság-tér 11. Erdőkölömi a házfelügyelőnél. 5637

KOZPONTBAN egy üzlet berendezéssel átadó. Cím a kiadóban. 5641

ALLAST KERES

MINDENES házvezetőnőnek elmennek. Cím a kiadóban. 5609

INTELLIGENS leány elmenne uri családkhoz háztartásba. Cím: Monostori-utca 54 szám. 5629

GYEREKKISASSZONYNAK, házvezetőnőnek ajánlkozok románul, németül, varrással jutányosan. Címeket „Izraelita” jellegére a kiadóba. 5638

EGYEDÜLÁLLÓ komoly, középkorú nő elmenne vidékre két tagu családkhoz, vagy egyedülálló urhoz házvezetőnőnek. Cím: Dohány-utca 13. Chesanáné. 5637

ELSEJERE keresek megbízható, perfektnül főzni tudó mindenest. Fürdő-utca 10, melet 2. 5640

VARRÓNŐ elegáns ruhát, kabátot készítenek házánál, olcsón. Andrei Muresanu-utca 17 szám. 5638

TANITÓNŐ délutánra munkát vállal. Címeket „Lelkiismeretes” jellegére. 5651

ALLAST KAPHA

KERESKEDELMI érzékkel bíró románul beszélő tisztviselőnek keresek. Cím a kiadóban. 5654

KÜLÖNFÉLEK

MELICS Gyuláné Balászfalva, butor-ügyben Azonnal jöjjön Kolozsvárra. 5642

Petróleum
kapható hivatalos áron literenként 8'50 lejért Buday Nagy Antal-utca 55. szám alatti lezakaznál vagy pumpánál. Kiszállítás reggel 7-től este 7-ig. Sovrompetrol S. A. R.

A Szovjet-Román Hét szovjet film-műsora:
Uránia-mozgó Október 29-től:
A boxbajnok.
Fórum-mozgó Október 30-tól:
Hatalmas megnyitóműsor
Egy táncosnő szerelme.
Corso-mozgó Október 30-tól:
A BUNARAI EMIR.
Royal-mozgó Október 31-től:
VARIETE.
Capitol-mozgó November 5-től:
OPERETT.
100 százalékos színes film!
Kizárólagossági jog!
Sovromfilm S. A. Bukarest.